

Nr 166.

Av herr **Berglund**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 248 angående vissa lönefrågor vid armén och marinen m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 248 till årets riksdag har föreslagits fortsatt provisorisk tillämpning av avlöningsreglementet för armén och marinen, beträffande officerare och underofficerare m. fl.

Ibland dessa löntagare finnas en del civilmilitär personal vid artilleriets fabriker och tygstater, fortifikationen och trängen vilka fortfarande synas vara särdeles ogynnsamt ställda; dessa äro: departementsskrivare, tygskrivare, tyghantverkare och fortmaskinister.

Beträffande departementsskrivarna må anföras:

I arméförvaltningens å artilleri- och civila departementen underdåniga skrivelser av den 31 oktober 1907 framhölls betydelsen därav, att departementsskrivare och tygförvaltare erhöles lika avlöningsförmåner, på det att de allt efter lämplighet måtte kunna förordnas att upprätthålla antingen den ena eller andra tjänsten.

Med hänsyn härtill hava också departementsskrivare och tygförvaltare av I klass enligt Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut varit likställda i löneförmåner tills innevarande år. Enligt anmärkning å staterna för artilleriets tygstater har tjänst i den ena kategorien av dessa beställningar fått beräknas som rätt till ålderstillägg jämväl i den andra.

Genom Kungl. Maj:ts och riksdagens förra året fattade beslut angående lönereglering för officerare, underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat uppfördes däremot samtliga tyg- och fabriksförvaltare av I klass i 7 men departementsskrivarna endast i 6 lönegraden.

1918 års militära avlöningssakkunniga hade i sitt »betänkande och förslag rörande lönereglering för arméns och marinens personal» (vilket förslag ligger till grund för kungl. propositionen samt riksdagens beslut beträffande civilmilitära befattningshavare) funnit att, med hänsyn till

den stora uppbörd, som sköttes, särskilt av *vissa* av fabriksförvaltarna, dessa borde erhålla en något högre avlöning än departementsskrivarna.

Med hänsyn till önskvärdheten av att vid behov kunna förflytta en beställningshavare från en grupp till en annan föreslogs dock, att *samtliga* tyg- och fabriksförvaltare av I klass skulle uppföras i *samma* löneklass, nämligen 7 under det att departementsskrivarna placerades i endast 6 lönegraden.

Samma skäl, som föranledde placerandet av *samtliga* tyg- och fabriksförvaltare av I klass i samma lönegrad på grund av *vissa* fabriksförvaltares ovan åberopade åligganden, bör enligt vad ovan anförts, föreligga även för departementsskrivarnas placering i samma lönegrad, den 7.

Detta därför att det bland departementsskrivarnas göromål i stor utsträckning förekommer granskning och revision av räkenskaper och redogörelser, vilka ingå från truppförband, fabriker, tyganstalter m. m. och då denna granskning synes mig kräva lika stor omsorg och noggrannhet, som själva uppbörden torde det vara rättvist och billigt, att även departementsskrivarna uppföras i 7 lönegraden.

Vad i föregående är sagt om tyg- och fabriksförvaltare av I klass och departementsskrivare vid artilleriets fabriker och tyganstalter gäller i tillämpliga delar även fortifikationskassörer och departementsskrivare vid fortifikationen.

Tyg- och fabrikskrivarna vilka tjänstgöra vid artilleriets fabriker och tyganstalter biträda därstädes tyg- och fabriksförvaltarna med bokföringen och förrådens skötsel samt upprätthålla vid förfall tjänsten för dessa. En uppflyttning av dessa i 4 lönegraden synes därför vara välmotiverad.

Tyghantverkarna vilka tjänstgöra vid respektive truppförbands tyganstalter äro närmast att hänföra till underverkmästare eller, som de kallas vid Åkers krutbruk, verkmästare av II klass. Dessa tjänstgöra som verkstadsföreståndare och föra i denna egenskap närmaste befälet över verkstadspersonalen. Tjänstgöringen erfordrar dessutom välkvalificerad yrkesskicklighet för att kunna utföra och leda förekommande arbeten, som ofta äro att hänföra till s. k. precisionsarbete. Dessutom skola desamma enligt instruktionen svara för de materialier och verktyg, som utlämnas till arbetspersonalen, vid risk att få ersätta varje genom personalens försummelse uppkommen skada eller förlust. Vid förfall skall tyghantverkarna tjänstgöra för tygverkmästarna, dessutom biträda vid besiktning av färdiga arbetsprodukter och materialier.

Starka skäl synas sålunda tala för att tyghantverkarna uppflyttas till 4 lönegraden. Därtill har även i infortrat yttrande chefen för forti-

fikationen ansett, att med hänsyn till arten av deras arbete, deras kompetens, och det ansvar som till följd därav påvilar dem, denna uppflyttning av tyghantverkarna är synnerligen berättigad samt med rättvisa och billighet överensstämmande.

Fortmaskinisterna, vilka tjänstgöra vid fästena i Boden och Tingstäde, sköta bland annat de maskinella anordningarna och belysningen av fortan m. m. och synas därför vara berättigade att i likhet med ovan till 4 lönegraden förordade beställningshavare uppflyttas i samma lönegrad.

På grund av vad jag ovan anfört får jag vördsamt hemställa det riksdagen måtte besluta,

att departementsskrivarna uppflyttas från 6 till 7 lönegraden;

att tyg- och fabrikskrivarna, tyghantverkarna och fortmaskinisterna uppflyttas ifrån 3 till 4 lönegraden.

Stockholm den 5 maj 1922.

J. E. Berglund.
